

Anti-feminister i Kina går statsmaktens ärenden

Anti-feminister har medvind i och med att antalet autokratier har ökat i världen. I Kina försöker de bland de breda folklagren skapa en aversion mot feministisk aktivism, i syfte att behålla sitt och stärka enpartistatens herravälde.

I takt med att feministiska rörelser har gjort sig hörda världen över, har även anti-feminister (de som motsätter sig en utveckling mot och en politik för ett samhälle där kvinnor och män är jämlika) dragit nytta av digitaliseringen och sociala medier och utgör nu en aktiv del av mansofären (mansrörelsen på nätet).

I Europa, Australien och Nordamerika består mansofären av bland annat mansrättsaktivister (män som anser att män är systematiskt missgynnade i samhället), manseparatister (män som avstår från relationer med kvinnor), *pick up*-aktivister (män som har som mål att ha så många sexuella relationer med kvinnor som möjligt, vilket ibland resulterar i våldtäkt), traditionella kristna konservativa män (män som anser att kvinnans plats är i hemmet och kvinnans roll i samhället stannar vid att vara en god maka och mor, samt *incels* (män som lever i ofrivilligt celibat).

Gemensamt för merparten är att de också är aktiva i högnationalistiska forum samt att de anser att de är offer för feminismen, som de menar är en förtryckande ideologi som de behöver bekämpa. Dessa män förnekar och bestrider flickors och kvinnors erfarenheter; attackerar feminister, jurister, läkare och organisationer samt hävdar att det är män, inte kvinnor, som utsätts för orättvisor och hinder i samhället och att det är kvinnor som utsätter dem för den orättvisa behandlingen.

En mängd vetenskapliga studier gjorda i olika delar av världen¹ visar att anti-feminister skapar en fientlig miljö för flickor och kvinnor på nätet samt gör det svårt för flickor och kvinnor att göra sin röst hörd och bli tagna på allvar, särskilt i diskussioner som gäller jämställdhet (jämlighet mellan könen).

Anti-feminister kritiserar flickors och kvinnors utseende, personlighet och intellekt; hånar flickor och kvinnor; sexualiserar flickor och kvinnor genom att sprida falska påståenden som att flickan/kvinnan är promiskuös; samt nedvärderar och beskriver feminister ömsom som extremister, ömsom som barnsliga och irrationella i komiska, ironiska och satiriska memer (korta klipp/manipulerat material). Anti-feminister hotar även med våld och sprider anti-feministisk propaganda i stor skala. Dessa ageranden i omfattande skala riskerar att forma den allmänna beteendekulturen på nätet och samhällen i stort.

Det är främst tonårsflickor och unga vuxna kvin-

1 Däribland *Global Perspectives on Anti-Feminism: Far-Right and Religious Attacks on Equality and Diversity* (red. Judith Goetz och Stefanie Mayer), *When Feminists are Misidentified as Traitors: Nationalism, Disinformations and Anti-Feminism in Chinese Cyberspace* (Yue Liu), *What is "Rural Feminism"? A Computer Assisted Analysis of Popular Anti-feminist Discourse in Chinese Social Media* (Wei Yang, Jingxuan Guo och Inge Arteel), och *The Stigmatization of Feminism in China* (Jia He).

nor som anti-feminister utsätter för dessa attacker. De utsätter även kvinnor på beslutsfattande poster inom politik och näringsliv, kända kvinnor och sådana som arbetar inom mansdominerande yrken eller är aktiva inom mansdominerande sfärer, som *gaming* (datorspelande online). Anti-feminister utsätter dessa kvinnor för hot om våldtäkt och hot om våld mot närstående samt för *doxing* – offentliggör uppgifter ur kvinnans privatliv, bland annat genom att hacka digitala konton. Allt i syfte att tysta och misskreditera kvinnan och försvaga hennes ställning i samhället.

Autokratier tenderar att vara patriarkala

Antalet autokratier har ökat i världen under de senaste åren.² Den världsomspännande autokratiseringen omkullkastar demokratiska värderingar, försvagar mänskliga rättigheter och utgör ett reellt, växande och allvarligt hot mot flickors och kvinnors rättigheter, levnadsvillkor och liv. Autokratisering och försök till sådan har under detta århundrade lett till stora pro-demokratiska rörelser och massprotester. I bland annat Hongkong³, Iran, Polen och Ryssland har kvinnor varit aktiva, ledande och betydande till antal. Många av de pro-demokratiska protesterna har slagits ned med våld och i flera länder har det politiska ledarskapet (däribland Donald Trump under hans förra presidentperiod) smutskastat feminister, i syfte att försvaga och förhindra rörelser från att åter kunna mobilisera de breda folklagen.

Auktoritära regimer är uppbyggda på hierarkiska strukturer, varav den patriarkala är en. De stödjer sig ofta på överrepresentation av manlig makt, både i den privata och den offentliga sfären. Ryssland under Vladimir Putin och Kina under Xi Jinping är bland de autokratier som är starkt patriarkala, och i Kina, ett av världens folkrikaste länder, får och tar anti-feminister allt större plats.

Under detta århundrade har statsmakten gått från att tillåta kvinnorättsaktivism och grundande av institutioner för genusstudier vid universitet till

2 Gordana Malešević: "Sydkorea har autokratiserats under president Yoon". *Ny tid*, juni 2024: <https://www.nytid.fi/2024/06/sydkorea-har-autokratiserats-under-president-yoon/>

3 <https://www.nytid.fi/2021/01/ny-era-i-hongkong/>

att slå ned kvinnorättskampen⁴, censurera feministiska uttryck på nätet (däribland #metoo) och öka övervakningen av individer och icke-statliga organisationer. Och samtidigt som kvinnor och män är lika inför lagen; parti-staten har ett program för att stärka kvinnors ställning i samhället; etniska minoriteters språk och kultur är skyddade i grundlagen; och statsägd kinesisk rikstäckande tv-kanaler visar glada, sjungande minoritetsfolk i vackra miljöer – för enpartistaten en han-kinescentrerad, nationalistisk och värdekonserverativ politik.

Anti-feminister går statsmaktens ärenden

Allt detta har de aktiva i den kinesiska manofären uppfattat. De tar således inte öppet ställning mot jämställdhet, utan använder andra sätt i syfte att tillintetgöra feminister och avpolitiserar feminismen.

De vanligaste sätten på vilka anti-feminister globalt förminska och försöker försvaga kvinnor är att peka ut en kvinna som ogift och samtidigt påstå att hon är avvikande eller oduglig som kvinna samt rikta glåpord mot feminister. Manofären i Kina använder bland annat uttrycket "bondsk feminist" (*tianyuan nüquan*) vilket betyder ociviliserad eller oäkting och har sitt ursprung i benämningen på en landsbygdshund, herrelös hund. Därutöver florerar påståenden om att feminister hatar kinesiska män men avgudar utländska män och att de går andra nationers ärenden, det vill säga pekar ut feminister som nationens fiender. Anti-feminister i Ryssland sprider liknande falska påståenden och i USA hävdar anti-feminister allt som oftast att feminister har en socialistisk och (därmed) anti-amerikansk agenda. Vetenskapliga studier visar att utpekande av feminister som fiender till nationen är en vanligt förekommande strategi i syfte att hindra en utveckling mot ett jämställt samhälle. I Kina blandar manofären sin anti-feminism med nationalistisk retorik, i syfte att göra sina argument mer trovärdiga, och går regimens ärenden när de kopplar ihop jämställdhetsfrågor med internationell politik. Genom att håna, svartmåla, hota och peka ut feminister som nationens fiende försöker de tukta kvinnors kroppar

4 https://nyaargus.fi/2022/6/Konfucius_feminister_Kina.html

och tankar samt skapa en aversion mot feministisk aktivism bland de breda folklagren, i syfte att bibehålla sitt och stärka enpartistatens herravälde.

Att peka ut feminister som islamister är en annan återkommande strategi som används i Kina. Så även i Indien, och i allt större utsträckning sedan hindu-nationalistiska Indiska Folkpartiets Narendra Modi tillträdde premiärministerposten 2014.⁵ Denna anti-feministiska strategi går hand i hand med regimens politik gentemot uigurer i Xinjiang⁶ och religiösa och etniska minoriteter i stort⁷. Förutom att heterosexuella, gifta par med barn i partistatens kontinuerliga kampanjer förs fram som exempel på goda medborgare och representanter för goda värderingar, tillsätts numera främst han-kineser på beslutsfattande poster, på alla områden och nivåer i samhället. Anti-feministerna har uppfattat också detta och går även i detta fall statsmaktens ärende genom att använda islamofob propaganda och påstå att muslimer och feminister stödjer varandra och "underminerar civiliserade samhällen", i syfte att skapa en folklig aversion mot den utpekade individen/gruppen och därmed minska eller omöjliggöra deras inflytande i samhällsutvecklingen.

På grund av enpartistatens auktoritära styre, han-centrerade, nationalistiska och värdekonserverativa politik samt omfattande censur har misogyni (kvinnofientligheten) och anti-feminismen både fått och tagit betydande utrymme på nätet och samhället i stort.

UN Women Asia-Pacific ger råd

Det finns dock sätt att stävja anti-feministers hot, smutskastning, våld och politiska agenda. Inom ramen för FN:s Agenda 2030 har UN Women Asia-Pacific (FN:s organ för jämställdhet och kvinnors egenmakt) tagit fram en verktygslåda.⁸ Viktig information från UN Women till den som har upp-

5 <https://www.dn.se/kultur-noje/de-osynliga-indierna/>

6 <https://www.ui.se/utrikesmagasinet/analyser/2020/december/skarpt-politik-mot-uigurer/>

7 <https://nyaargus.fi/2021/5-6/gordana-malesevic-kina-trappar-upp-assimilering-nya-argus-5-6-2021.pdf>

8 https://asiapacific.unwomen.org/sites/default/files/2022-12/Youth-Toolkit_14-Dec_compressed-final.pdf

levt anti-feministers hot och våld på nätet är: "Det är inte ditt fel. Felet, skulden, ligger hos förövaren, förövarna. De har tagit beslutet att göra dig illa och du har inget som helst ansvar för deras handlingar." Till regeringar och lagstadvänliga församlingar ges rekommendationen att se över lagar och regelverk: införa begränsningar och lagförändringar för att stoppa och kriminalisera hat, hot och könsbaserat våld på nätet; se till att rättsväsendet har de medel och verktyg som krävs för att möta överlevnadsbehov; möjliggöra för anställda inom domstolsväsendet att behärska vetenskapligt belagda arbetsätt; samt se till att anställda inom polisväsendet genomgår en utbildning som aktivt utmanar och plockar isär farliga och skadliga stereotyper och genusnormer och aktivt visar vägar hur flickors och kvinnors egenmakt kan stärkas. Till den privata sektorn och teknologiföretagen föreslår de bland annat att investera i feministisk teknologi.

Illustration ur "Youth Guide to End Online Gender-Based Violence" från UN Women Asia-Pacifics verktygslåda.

Verktygslådan som UN Women Asia-Pacific har tagit fram, med stöd från Sydkorea under Moon Jae-Ins presidentskap⁹, är användbar som manual, inspiration och stöd oavsett var i världen man befinner sig. Möjligheterna att stävja anti-feminism, och riskerna då man talar och/eller agerar för ett jämställt samhälle, varierar dock beroende på om man lever i en nordisk demokrati eller om man lever

9 <https://www.ui.se/utrikesmagasinet/analyser/2019/maj/hard-dragkamp-om-den-ekonomiska-politiken-i-syd-korea/>

i till exempel Kina, med sitt auktoritära styre och sin svaga rättsstat där bland annat organisations-, press- och yttrandefriheten är starkt begränsad.

GORDANA MALEŠEVIĆ

FN:s Agenda 2030 är en handlingsplan med mål för omställning till ett hållbart samhälle för människor, planeten och välbefinnandet. Målen och delmålen är integrerade och odelbara och omfattar samtliga tre dimensioner av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Det finns 17 mål:

1. Ingen fattigdom
2. Ingen hunger
3. God hälsa och välbefinnande
4. God utbildning för alla
5. Jämställdhet
6. Rent vatten och sanitet för alla
7. Hållbar energi för alla
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
10. Minskad ojämlikhet
11. Hållbara städer och samhällen
12. Hållbar konsumtion och produktion
13. Bekämpning av klimatförändringen
14. Hav och marina resurser
15. Ekosystem och biologisk mångfald
16. Fredliga och inkluderande samhällen och
17. Genomförande och partnerskap.